

Neatbilstības ES fondu projektu iepirkumos

Inta Vingre

Iepirkumu uzraudzības biroja Kontroles departamenta direktore

12.11.2014.

EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS REĢIONĀLĀS
ATTĪSTĪBAS FONDS

EIROPAS SOCIĀLAIS
FONDS

KOHĒZIJAS FONDS

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ!

Skaidrojumi, ieteikumi ...

- Skaidrojums IUB mājaslapā par biežāk konstatētajām kļūdām ES fondu projektu iepirkumos - <http://www.iub.gov.lv/node/183>
- Iepirkumu pirmspārbaužu veikšanas metodika atbildīgajām iestādēm un sadarbības iestādēm - <http://www.iub.gov.lv/node/98>,
<http://esfondi.lv/page.php?id=1177>
- Pirmspārbaužu metodikas sanāksmju protokoli - <http://esfondi.lv/page.php?id=1143>
- Dažādi viedokļi – EK auditoru paustās nostājas, AI/SI/RI/IUB sanāksmēs paustie viedokļi, sanāksmju protokoli

Pirmspārbaudes objekts, atzinumu veidi, to nošķiršana

- Iepirkuma dokumentācijas pirmspārbaude – līdz piedāvājumu atvēršanai
- Iepirkuma procedūras norises pirmspārbaude – līdz līguma noslēgšanai
- Vai nolikuma projekta pārbaude ir uzskatāma par iepirkuma dokumentācijas pirmspārbaudi?

- Pozitīvs atzinums
- Atzinums ar iebildumiem
- Negatīvs atzinums

Pirmspārbažu mērķis

- Neatbilstību mazināšana ES fondu projektu iepirkumos
- Korupcijas mazināšana
- Metodoloģiskās palīdzības sniegšana pasūtītājiem
- Cik lielā mērā pirmspārbaudes samazina neatbilstību skaitu?

Iepirkumu izziņošana

- Iepirkuma priekšmetam neatbilstošs CPV kods
- Neatbilstoša līguma veida izvēle (jauktie piegāžu un pakalpojumu līgumi, būvdarbu līgumi)
- Nepamatoti iekļautas preces un pakalpojumi būvdarbu līguma ietvaros
- Neatbilstošs iepirkuma procedūras veids (PIL A vai B daļas pakalpojumi)
- Iepirkuma dokumenti netiek savlaicīgi publicēti pasūtītāja mājaslapā
- Grozījumi nolikumā netiek veikti atbilstoši likumam

EK ieteikums (Publisko iepirkumu vadlīnijas iepirkumu veicējiem nolūkā izvairīties no biežāk pieļautajām kļūdām ES fondu projektu iepirkumos – projekts) – iepirkumus zem ES sliekšņiem, kuriem varētu būt pārrobežu interese, izsludināt ES Oficiālajā Vēstnesī.

EK auditoru seminārā norādītais – iepirkums nedrīkst tikt izziņots nacionālajā sistēmā ātrāk nekā tas ir izziņots TED – nav pamatojams ar Direktīvas 2004/18 regulējumu.

Iepirkumu izziņošana

Paziņojumā par līgumu norādīts, ka iepirkuma priekšmets nav sadalīts daļās, taču nolikumā ir paredzētas iepirkuma priekšmeta daļas un iespēja iesniegt piedāvājumu katrā daļā atsevišķi.

Iepirkuma priekšmeta nosaukums ir «Mēbeļu piegāde mācību telpu iekārtošanai», paziņojumā par līgumu norādīts CPV kods 39100000-3, bet vienlaikus saskaņā ar iepirkuma dokumentāciju paredzēts pirkt arī datortehniku, kas ir nozīmīga iepirkuma priekšmeta daļa un kurai atbilst CPV kods 30200000-1 «Datoru iekārtas un piederumi».

Termiņu regulējums – informācijas apmaiņa, iesniegumu iesniegšana

Iebildumus par līgumprojektu var izteikt pasūtītājam ne vēlāk kā 8 dienas pirms piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām.

Jautājumus par iepirkuma dokumentāciju var uzdot ne vēlāk kā 10 darbdienas pirms piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām.

Ja ieinteresētais piegādātājs ir laikus pieprasījis papildu informāciju, pasūtītājs to sniedz iespējami īsā laikā, bet ne vēlāk kā četras dienas pirms piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām.

Noformējuma prasības

- Nolikumā noteikts, ka jāapliecina katra piedāvājumā iesniegtā dokumenta kopija.
- Paredzēta piedāvājuma vai tā daļas elektroniska iesniegšana, neievērojot PIL 34.panta regulējumu.
- Nolikumā ir norādīts, ka, pretendents tiek noraidīts, ja tā iesniegtie dokumenti nav noformēti vai neatbilst nolikumā izvirzītajām prasībām (tai skaitā nolikumā paredzētajām veidnēm).
- Paredzēts nosacījums, ka pretendenta iesniegtajiem dokumentiem jābūt oriģināliem vai arī noformētiem kā notariāli apliecinātām kopijām.
- Noteikts, ka pretendentu atlases dokumenti un tehniskā dokumentācija var tikt iesniegti citā valodā, ja klāt ir pievienots notariāli apliecināts tulkojums latviešu valodā.

Piedāvājuma nodrošinājums

- Piedāvājuma nodrošinājums paredzēts tikai kā bankas garantija
- Nav noteikta konkrēta piedāvājuma nodrošinājuma summa; noteikts vienīgi procentuālais apjoms
- Paplašināti piedāvājuma ieturēšanas/ izmaksāšanas nosacījumi (piemēram, par nepatiesu ziņu sniegšanu)

PIL 8.² panta iepirkumos jāizvērtē nodrošinājuma pieprasīšanas samērīgums!

Izslēgšanas nosacījumi

- Normatīvajos aktos neiekļauti izslēgšanas nosacījumi Piemēram, izslēgšana par
 - jebkuriem profesionālās darbības pārkāpumiem
 - vides aizsardzības prasību pārkāpumiem
 - negatīvām atsauksmēm no citiem pasūtītājiem
 - viena un tā paša speciālista vai apakšuzņēmēja piesaisti vairāku pretendentu piedāvājumos

EST spriedumi lietās C-376/08; C-538/07

Noteikums, kas ietver absolūtu pienākumu izslēgt attiecīgas struktūras, pat gadījumos, ja starp tām pastāvošas attiecības neietekmē to rīcību iepirkuma procedūrās, kurās tās piedalījušās, ir pretējs Kopienu interesēm un pārsniedz to, kas nepieciešams, lai sasniegtu mērķi nodrošināt vienlīdzības un pārskatāmības principu ievērošanu.

Izslēgšanas nosacījumi

- PIL 39.¹ panta pirmās daļas nosacījumi attiecināti uz personām, ko neparedz pirmās daļas 7.- 9.punkts:
 - uz visiem apakšuzņēmējiem
 - uz apakšuzņēmējiem piegādes līgumos
- Nepilnīgi iekļauti PIL 39.² panta nosacījumi
- Iepirkumā saskaņā ar PIL 8.² pantu izslēgšanas nosacījumi:
 - noteikti atbilstoši PIL 39.¹ pantam
 - attiecināti uz apakšuzņēmējiem

Kvalifikācijas prasības

EK nostāja – jebkurš atlases kritērijs, kurš var tikt interpretēts kā diskriminējošs vai neproporcionāls (nesamērīgs), nav akceptējams un var novest pie finanšu korekcijām.

Pasūtītāju viedoklis – tā kā publisko iepirkumu regulējums tiešā veidā neaizliedz konkrētās atlases prasības, nav tiesiska pamata tās atzīt par neatbilstošām.

Samērīgums līguma priekšmetam nenozīmē, ka automātiski var prasīt iepriekšējo pieredzi līgumā ar identiskiem nosacījumiem (piemēram, arī konkrēti ERAF līdzfinansēts, ar konkrētiem specifiskiem parametriem un darba apjomiem konkrētā jomā).

Kvalifikācijas prasības – pretendentu statuss, reģistrācija, sertifikācija

- Ierobežoti ārvalstu piegādātāji
 - reģistrācija uz piedāvājuma iesniegšanas brīdi Latvijā esošajos reģistros (piemēram, LR Būvkomersantu reģistrā)
 - sertifikācija atbilstoši Latvijas normatīvo aktu prasībām
- Ierobežots pretendenta statuss
 - fizisku vai juridisku personu dalības ierobežošana
 - apvienošanās ierobežošana (prasība iegūt noteiktu juridisku statusu uz piedāvājuma iesniegšanas brīdi)

Ja būvuzraudzības speciālistam profesionālā kvalifikācija iegūta ārzemēs – prasīts pievienot kompetentas institūcijas izdotu kvalifikācijas atzīšanas dokumentu (profesijām reglamentētajā jomā).

Direktīvas 2004/18/EK preambulas 42.apsvēruma – ja tādēļ, lai piedalītos iepirkuma procedūrā, jāpierāda noteikta kvalifikācija, piemēro Kopienu aktus par kvalifikācijas apliecinājuma dokumentu savstarpējo atzīšanu.

Kvalifikācijas prasības – pretendentu statuss, reģistrācija, sertifikācija

- Pieprasīts sertifikāts, licence, reģistrācija speciālā reģistrā, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem nav obligāts, lai veiktu attiecīgos darbus, piegādes, sniegtu pakalpojumus

Iepirkumā par revīzijas pakalpojumu sniegšanu izvirzīta prasība, ka piedāvātajam zvērinātajam revidentam ir jābūt ACCA (Association of Certified Accountants) sertifikātam.

Informācijas sistēmas programmatūras izstrādes iepirkumā izvirzīta prasība, ka piesaistītajam projekta vadītājam ir jābūt PMI (Project Management institute) sertifikātam.

Namdarim nepieciešams Amatniecības kameras sertifikāts.

- Pieprasīts konkrētas institūcijas izdots sertifikāts (ja šādas institūcijas ir vairākas)

Attiecībā uz Latvijā reģistrētu pretendentu izvirzīta prasība, ka tam ir jāiesniedz tieši Latvijas Elektroenerģētiku un Energobūvnieku asociācijas Specializētā Sertifikācijas centra izdots sertifikāts par pretendenta (tā speciālista) tiesībām veikt elektroietaišu būvdarbu vadīšanu un būvuzraudzību.

Kvalifikācijas prasības – atsauksmes

- **Atsauksmes** par iepriekšējo pieredzi
 - jāiesniedz atsauksmju **oriģināli**
 - jābūt izsniegtām **pēdējā mēneša laikā**
 - jābūt **adresētām konkrētam pasūtītājam**
 - jā sagatavo saskaņā ar **noteiktu formu**
 - jāpievieno darba pieredzes apliecinājums un atsauksmes no sarakstā uzrādīto objektu pasūtītājiem (**izņemot no ģenerāluzņēmējiem**)
 - attiecināta uz konkrēta **speciālista pieredzi**
 - **no viena pasūtītāja** drīkst tikt iesniegta **tikai viena atsauksme**

Attiecībā uz būvdarbu vadītāja iepriekšējo pieredzi noteikts, ka pretendents ir jāiesniedz vismaz viena pasūtītāja pozitīva atsauksme par šī speciālista veikto būvdarbu kvalitāti, kurā norādīts objekta nosaukums un būvdarbu īss apraksts, tai skaitā pretplūdu aizsargdambja garums, būvdarbu pasūtītājs un tā kontaktinformācija.

Kvalifikācijas prasības – dažādas pieredzes prasības

- Pieredze:
 - konkrētu subjektu pasūtījumos (piemēram, pasūtītāju PIL izpratnē, muzeju pasūtījumos)
 - vairāk nekā trīs līdzvērtīgu objektu būvniecībā, piegāžu veikšanā, pakalpojumu sniegšanā
 - konkrētā valstī
 - pārāk specifiska (piem., pieredzes prasība pilnībā atbilst iepirkuma priekšmetam – dažādu būvniecības darbu apvienojums viena un tā paša līguma ietvaros)
 - izvirzot prasību par pretendenta darbības ilgumu
 - attiecināta uz būvobjekta rekonstrukciju, kaut arī līguma priekšmets ir renovācija
 - publiskās būvēs atbilstoši MK noteikumiem Nr.567
 - par objekta nodošanu ekspluatācijā atbilstoši MK noteikumiem Nr.261
- Prasība:
 - par vietējā biroja nepieciešamību uz piedāvājuma iesniegšanas brīdi
 - pretendenta piedāvātajiem speciālistiem brīvi kontaktēties latviešu valodā

Kvalifikācijas prasības – dažādas pieredzes prasības

Noteikts, ka pretendentam iepriekšējo piecu gadu laikā viena līguma ietvaros jābūt veikušam būvdarbus ūdenssaimniecības jomā atbilstoši FIDIC līguma noteikumiem, kur līguma summa ir ne mazāk kā 4 500 000 Ls bez PVN.

Iepirkuma priekšmets - projekta vadītāja pakalpojumi projekta par ieslodzījuma vietu ēku standartu izstrādāšanu aktivitāšu īstenošanai un darbības nodrošināšanai. Nolikumā noteikts, ka jāiesniedz apliecinājums par pieredzi, ne mazāku kā 10 gadi, penitenciārajā sistēmā (brīvības atņemšanas iestādes priekšnieka, brīvības atņemšanas iestādes priekšnieka vietnieka vai daļas vadītāja amatā).

Būvdarbu iepirkuma paredzamā līgumcena ir noteikta 1 300 000 eiro bez PVN apmērā; izvirzīts nosacījums, ka pretendentam iepriekšējos trīs gados ir jābūt sekmīgi īstenotiem vismaz četriem līdzvērtīgiem objektiem ielu rekonstrukcijas objektu būvdarbu vadīšanā; par līdzvērtīga apjoma būvdarbiem tiks uzskatīti tādi darbi, kuru līgumcena ir vismaz 1 800 000 eiro (bez PVN) apmērā.

Kvalifikācijas prasības – dažādas pieredzes prasības

Kandidātam jābūt pieredzei vismaz trīs dažādu publiskās pārvaldes iestāžu vismaz 3. elektronizācijas līmeņa elektronisko pakalpojumu izstrādē un ieviešanā, no kuriem vismaz viena elektroniskā pakalpojuma saskarne ir publicēta portālā www.latvija.lv.

Sertificētam būvdarbu vadītājam iepriekšējo piecu gadu laikā jābūt pieredzei divos publisku ēku būvniecības līgumos, katrs vismaz ar 1000 m² kopējo platību, tai skaitā vismaz vienā Eiropas Savienības fonda līdzfinansētā projektā.

Grāmatvedim jābūt ne mazāk kā 10 gadu pieredzei valsts pārvaldes iestādē, tai skaitā Kohēzijas fonda līdzfinansēta projekta finanšu vadībā.

Pretendentam jāiesniedz apliecinājums, ka tam ir noslēgts līgums ar atkritumu apsaimniekotāju par būvniecības procesā radušos atkritumu savākšanu, pārkraušanu, šķirošanu un uzglabāšanu atkritumu apglabāšanas poligonā.

Kvalifikācijas prasības – finanšu apgrozījums

- nesamērīgas ar paredzamo līgumcenu, līguma izpildes nosacījumiem, termiņu (maksimālais apjoms – divas vai trīs reizes lielāks par paredzamo līgumcenu?)
 - nav ievērota vienlīdzīga attieksme pret tiem piegādātājiem, kas sākuši darboties vēlāk
 - nekonsekventi lietots jēdziens kopējais finanšu apgrozījums
 - nav skaidri saprotams, vai prasība attiecas uz kopējo finanšu apgrozījumu vai apgrozījumu konkrētajā jomā (kas attiecas uz konkrēto iepirkumu)
 - prasība var tikt izpildīta, atsaucoties uz cita piegādātāja finanšu apgrozījumu
-
- *Prasības par finanšu apgrozījumu mērķis – pārliecināties par pretendenta **finansiālo kapacitāti, spēju uzņemties finansiālās saistības***
 - *Resursu nodošana līguma izpildē = **finansiāla atbildība par līguma izpildi***
 - *Direktīva 2014/24/ES – ja paļaujas uz cita piegādātāja finanšu spējām, pasūtītājs var prasīt **solidāru atbildību***

Kvalifikācijas prasības – finanšu apgrozījums

Noteikts, ka pretendents ir tiesīgs apliecināt tā finanšu apgrozījuma, kā arī citu saimnieciskās darbības rādītāju (piemēram, likviditātes koeficienta un pašu kapitāla) atbilstību, atsaucoties uz jebkuras citas personas iespējām (piem., norādot uz apakšuzņēmēja vai uz personas, uz kuras iespējām pretendents balstās, lai apliecinātu, ka tā kvalifikācija atbilst paziņojumā par līgumu vai iepirkuma procedūras dokumentos noteiktajām prasībām, apgrozījumu).

Iepirkuma paredzamā līgumcena ir noteikta 2 000 000 eiro bez PVN apmērā; izvirzīta prasība, ka pretendenta vidējam finanšu apgrozījumam iepriekšējos trīs gados jābūt vismaz 6 500 000 eiro apmērā; ja pretendents ir apvienība, tad katra apvienības dalībnieka vidējam finanšu apgrozījumam iepriekšējos trīs gados jābūt vismaz 6 500 000 eiro bez PVN apmērā.

Kvalifikācijas prasības – finanšu spējas

- Likviditātes koeficients, kas ir lielāks par “1”
- Kredītiestādes beznosacījuma apliecinājums, ka pretendenta uzvaras gadījumā pretendentam tiks izsniegts līguma izpildes nodrošinājums 20% apmērā no līguma cenas.

Pretendentam visu pēdējo trīs gadu laikā (2011., 2012. un 2013.gadā) ir jābūt stabiliem finanšu un saimnieciskās darbības rādītājiem, kurus raksturo likviditātes koeficients, kas ir lielāks par “1”, un pozitīvs pašu kapitāls.

Pretendenta iesniegtā apdrošināšanas sabiedrības garantija ir pasūtītājam pieņemama, ja apdrošināšanas sabiedrībai ar pasūtītāju ir noslēgts sadarbības līgums.

Kvalifikācijas prasības – kvalitātes un vides vadības sistēmas

- Netiek pieņemti līdzvērtīgi pierādījumi (tikai konkrēti sertifikāti, piemēram, tikai ISO sertifikāts)
- Prasīta sistēmas esamība, ko neparedz PIL regulējums, piemēram, darba drošības un arodveselības sistēma (OHSAS sertifikāts)
- Vides vadības standarts (ISO 14001) tiek pieprasīts piegādes līguma gadījumā

Pretendentam jābūt izveidotai arodveselības vai darba drošības sistēmai (piemēram, OHSAS vai ekvivalentai).

Pretendentam jābūt ieviestai kvalitātes vadības sistēmai (piemēram, ISO 9001:2000 vai ekvivalents sertifikāts), kā arī vides vadības sistēmai (piemēram, ISO 14001:2004 vai ekvivalents sertifikāts).

Tehniskās specifikācijas

- **Konkrētam ražotājam** raksturīgi precīzi tehniskie parametri **bez pieļaujamām amplitūdām**
- Nepamatoti lietota **norāde uz konkrētu ražojumu vai ražotāju bez norādes “vai ekvivalents”**
- **Nav noteikts tehniskā piedāvājuma saturs**, nav precīzi paskaidrots, ko un kādā detalizācijas pakāpē jāiesniedz (piemēram, vai jānorāda ražotājs, jāiesniedz tehniskā dokumentācija, pakalpojumu apraksts, laika grafiks u.tml.)
- Noteikts, ka pretendentam jāparedz tikai tādu būvizstrādājumu, materiālu un iekārtu pielietošana, kas ir **sertificētas Latvijā**
- Attiecībā uz atsevišķiem izmantojamajiem materiāliem ir izvirzītas prasības, ka tiem jāatbilst **konkrētiem standartiem** (piemēram, LVS EN 12368:2000, LVS 77)
- **Neskaidras** prasības attiecībā uz garantijas laiku, tehnisko apkopi, uzturēšanu
 - paredzēta pēcgarantijas apkope, bet nav izvirzīti noteikumi
 - nav atrunas par noteiktu pakalpojumu iekļaušanu izmaksās

Tehniskās specifikācijas

Taisnošanas–ēvelēšanas skaidu nosūkšanās izvada diametram ir jābūt 120 mm, maliņu slīpmašīnas nosūkšanas izvada diametram ir jābūt 100 mm, slīplentas izmēram ir jābūt 2510 x 150 mm.

Piegādātājs drīkst izmantot arī citu ražotāju kabeļus (iepriekš saskaņojot ar projektētāju), kā arī, ja uzņēmējs piedāvā izmantot iekārtas vai materiālus, kas atbilst citiem, nolikumā neminētiem standartiem, šiem standartiem ir jābūt līdzvērtīgiem vai augstākiem par pasūtītāja noteiktajiem standartiem; pasūtītājs patur tiesības akceptēt vai noraidīt iekārtas un materiālus, kas ir izgatavoti atbilstoši standartiem, kurus pasūtītājs pēc saviem ieskatiem nav akceptējis kā adekvātus.

Finanšu piedāvājuma prasības

- Pasūtītāja finanšu rezerves iekļaušana finanšu piedāvājumā
Jāvērtē, cik detalizēti ir atrunāta rezerves izmantošana (neatrunātas pozīcijas iekļaušanai piedāvājumā par jebkādiem iespējamiem darbiem nav izšķirošas nozīmes).
- Norāde, ka iepirkuma komisija pārbaudīs, vai piedāvājums ar viszemāko cenu nav nepamatoti lēts, ja vērtējamā piedāvājuma līgumcena ir ievērojami (nesamērīgi) zemāka par konkursā iesniegto piedāvājumu vidējo līgumcenu.

EK norāde – biežs iemesls nepamatoti lēta piedāvājuma iesniegšanai vai piedāvājumu ar ļoti dažādu cenu līmenī iesniegšanai – nepilnīgi izstrādātas tehniskās specifikācijas.

Finanšu piedāvājuma prasības

8.2. Līgumā noteiktā finanšu rezerve 5% apmērā neparedzētajiem darbiem izmantojama faktiski izpildīto un Pasūtītāja pieņemto darbu daudzumu apmaksai šādos gadījumos:

8.2.1. ja faktiskie darbu daudzumi ir lielāki nekā Projekta dokumentācijā paredzētie un ir ievēroti Līguma 8.3.punkta nosacījumi;

8.2.2. par darbiem, kas nav paredzēti Projekta dokumentācijā, ir radušies Izpildītājam neparedzamu apstākļu dēļ, nav tehniski nodalāmi, neradot ievērojamas grūtības Pasūtītājam, un ir ievēroti Līguma turpmāk minētie nosacījumi.

8.3. Faktiskajiem darbu daudzumiem jābūt saskaņotiem ar Pasūtītāju, Būvuzraugu un Autoruzraugu, kā arī uzņēmējiem Līgumā noteiktajā kārtībā. Puses rakstiski vienojas par Finanšu rezerves izmantošanu faktisko darbu daudzumu apmaksai.

8.4. Pasūtītājs ir tiesīgs veikt izmaiņas darbu daudzumos Līguma darbības laikā, lai Līguma ietvaros veiktu darbus, kas nav minēti Projekta dokumentācijā, bet ir uzskatāmi par nepieciešamiem, lai sasniegtu Projekta dokumentācijā minēto galarezultātu un lai nodrošinātu Būves normālu funkcionēšanu, atbilstoši tiem mērķiem, kuriem Būve paredzēta, ievērojot arī tās prasības, kas Būvei tiek izvirzītas (izmaiņas sakarā ar Projekta dokumentācijas izstrādes laikā veikto pieņēmumu neatbilstību esošai situācijai; nepilnīga Projekta dokumentācijas izstrādei nepieciešamā informācija, ja tā nav bijusi pieejama Projekta autoram; darba izpildes laikā atklātas neprecizitātes topogrāfiskajā plānā).

Piedāvājuma izvēles kritēriji, vērtēšanas kritēriji

- Saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma gadījumā nedrīkst vērtēt:
 - pretendenta un tā piedāvātā personāla pieredzi un kvalifikāciju (darbības gadi, objektu skaits, veiktās piegādes, ekspertu pieredze un kvalifikācija)
 - uzņēmuma apgrozījumu, tehnisko nodrošinājumu u.c. ar pretendenta kvalifikāciju saistītus kritērijus
 - ar līguma priekšmetu nesaistītus vai ierobežojošus faktoros
- *EST spriedums C-532/06 (Lianakis) 31., 43.p. – diskusijas ES publisko iepirkumu ekspertu vidū*
- *PIL 8.² panta kārtībā veiktos iepirkumos nav aizlieguma vērtēt pretendentu un speciālistu kvalifikāciju*
- *Jaunā direktīva 2014/24/ES – varēs vērtēt personāla pieredzi, ja tā var ietekmēt līguma kvalitāti*

Piedāvājuma izvēles kritēriji, vērtēšanas kritēriji

- Nolikumā nav apraksta, kā tiks vērtēts katrs no norādītajiem vērtēšanas kritērijiem
- Piedāvājuma izvēles kritērijs nolikumā nesakrīt ar paziņojumā par līgumu norādīto
- Nav noteiktas saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma vērtēšanas kritēriju skaitliskās vērtības
- Kritēriji nav objektīvi izmērāmi vai izvērtējami
- Vērtēšanas apraksts neliecina par objektīvi saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma izvēli

Piedāvājuma izvēles kritēriji, vērtēšanas kritēriji

No vērtēšanas apraksta izriet, ka tiks vērtēta vienīgi tehniskā piedāvājuma detalizācija, nevērtējot tehniskā piedāvājuma priekšrocības pēc būtības, elementus, kas varētu liecināt par saimniecisko izdevīgumu, piedāvājuma efektivitāti, kvalitāti. Nav saprotams, par cik detalizēti izstrādātu piedāvājumu kāds punktu skaits tiks piešķirts.

Kā viens no vērtēšanas kritērijiem ir noteikts līguma izpildes garantijas apmērs. Attiecīgi nolikumā ir noteikts punktu sadalījums attiecībā pret līguma izpildes garantijas apmēru (ja līguma izpildes garantija ir 10% apmērā, tiek piešķirti 0 punkti, ja līguma izpildes garantija ir 15% apmērā, tiek piešķirti 2,5 punkti, savukārt maksimālais punktu skaits – 10 punkti – tiek piešķirti, ja līguma izpildes nodrošinājuma apmērs ir 30% apmērā).

Tiek vērtēta vidējā vērtība – līgumcena, kas tuvāka visu piedāvājumu vidējai līgumcenai, iegūst vairāk punktus.

Līgumprojekta nosacījumi

- Pārāk elastīga grozīšanas iespēja
 - paredzēta **finanšu rezerves** izmantošana, taču **nav atrunāti tās izmantošanas gadījumi**
 - paredzēta, taču **nav atrunāta cenas pārskatīšana**
 - paredzēta atteikšanās no darbu apjoma, **bet nav atrunāts, no kādām pozīcijām, kādos gadījumos un kādā apmērā**
 - nosacījums, ka līgums var tikt grozīts nepārvaramas varas apstākļos, **kā nepārvaramu varu definējot arī domes pieņemtos lēmumus**
- Būvdarbu vai pakalpojumu iepirkuma līgumprojektā **nav noteikta** pretendenta piesaistīto apakšuzņēmēju un personāla nomaiņas, kā arī jaunu apakšuzņēmēju un personāla iesaistīšanas **kārtība atbilstoši PIL 68.panta regulējumam**
- Samaksas noteikumi **neatbilst Civillikumam**
 - samaksas termiņš pēc darbu pabeigšanas ilgāks par 30 dienām (CL 1668.² pants)
 - līgumsods pārsniedz 10 % (CL 1716.pants)

Līgumprojekta nosacījumi

- Līgumprojekta nosacījumi ir pretrunā ar nolikuma nosacījumiem un paziņojumu par līgumu

Piemēram, atšķiras līgumprojektā un paziņojumā par līgumu norādītais izpildes termiņš.

No finanšu un tehniskā piedāvājuma formas vai darbu daudzuma neizriet, ka cenā jāiekļauj apmācība lietot iekārtas vai jānodrošina rezerves daļas, taču līgumprojektā šāds uzdevums pretendētam ir norādīts.

- Vispārīgās vienošanās gadījumā nav atrunāta kārtība, kādā tiks izvēlēts konkrētais piegādātājs/pakalpojuma sniedzējs vispārīgās vienošanās ietvaros

Iepirkuma procedūras norise

Biežākās kļūdas norisē:

- Sākotnēji izvirzīto kvalifikācijas prasību neievērošana
- Saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma neatbilstoša vērtēšana
- Kandidāta vai pretendenta noraidīšana, neievērojot PIL 45.panta pirmajā daļā noteikto pienākumu pieprasīt, lai piegādātājs vai kompetenta institūcija izskaidro vai papildina iesniegtajos kvalifikāciju apliecinajos dokumentos ietverto neskaidro vai nepilnīgo informāciju
- Iepirkuma procedūras norises (vai atsevišķu tās posmu) neatbilstoša dokumentēšana, piemēram, iepirkuma komisijas sēdes protokolā nav ietverts fakts par pretendenta atbilstības pārbaudi publiskajās datubāzēs attiecībā uz izslēgšanas nosacījumu neesamību
- Papildu informācijas nesniegšana vai nesniegšana noteiktajos termiņos
- Grozījumu neatbilstoša veikšana iepirkuma dokumentācijā
- Iepirkuma komisijas skaita neievērošana un apliecinājumu neparakstīšana
- Aritmētisko kļūdu neatbilstoša labošana

Iepirkuma procedūras norise – piedāvājumu precizēšana

- Formāla noraidīšana – piemēram, ja iesniegtas nepilnīgas atsauksmes, neprecīzi CV
- PIL 45.pants – pienākums pieprasīt, lai piegādātājs vai kompetenta institūcija izskaidro vai papildina kvalifikācijas dokumentos ietverto informāciju
- AT 16.07.2010. spriedums lietā Nr.SKA296/2010: pretendenta automātiska izslēgšana no turpmākās dalības iepirkuma procedūrā nebūtiskas neprecizitātes dēļ pretendenta iesniegtajā informācijā kvalifikācijas novērtēšanai neatbilst samērīguma principam
- EK auditoru seminārā norādītais – papildu informācija var attiekties vienīgi uz jau iesniegtiem dokumentiem un jebkāda trūkstoša dokumenta pieprasīšana ir pretēja vienlīdzīgas attieksmes pret pretendentiem principam. Vai šāda nostāja ir viennozīmīga?
- EST spriedums C - 336/12
- Kā nošķirt formālu noraidīšanu no vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpuma?

Iepirkuma procedūras norise – aritmētisko kļūdu labošana

- Vienību cenu, nevis kopējās piedāvātās cenas labošana
- Saskaņošana ar pretendentu (tikai jāinformē)
- Ir veikti citi labojumi, kas nav atzīstami par aritmētisko kļūdu

Labojot aritmētiskās kļūdas, ņem vērā norādītās vienību cenas. Labo kļūdas, kas radušās, šīs vienības nepareizi sareizinot ar daudzumu vai nepareizi saskaitot pozīciju cenas.

Pasūtītājs nedrīkst pieņemt kā pareizo finanšu piedāvājuma kopējo cenu, ja tā ir zemāka nekā labotā cena.

Iepirkuma procedūras norise – saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma vērtēšana

- Saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma gadījumā pretendentu piedāvājumi nav vērtēti saskaņā ar iepirkuma dokumentācijā noteiktajiem vērtēšanas kritērijiem un atbilstoši šo kritēriju aprakstiem
- Nav atspoguļots piešķirto punktu pamatojums, kas ļauj konstatēt iepirkuma komisijas pieņemtā lēmuma objektivitāti

Ja vērtēšanas kritērijs ir “Piedāvājuma kvalitāte” un nolikumā nav atrunāts, kādi elementi tajā tiks vērtēti, nav pamata tā ietvaros vērtēt īsāko izpildes termiņu vai atsauksmju par iepriekš sniegtajiem pakalpojumiem skaitu.

- Nevar tikt paplašināti vai grozīti vērtēšanas kritēriji, kuri bija noteikti iepirkuma dokumentācijā

EST spriedums lietā C-331/04

Paldies par uzmanību!
